

Gemeente Harderwijk
Postbus 149
3840 AC HARDERWIJK

datum: 10 mei 2023
ons kenmerk: 02430000136958 / 02430000479956
uw brief van:
uw kenmerk:
onderwerp: Informeren over voortgang opvang vluchtelingen

Geachte heer/mevrouw,

Zoals u in de media veelvuldig kunt horen en lezen is het vluchtelingendossier continu in ontwikkeling. Het college wil u met deze raadsbrief graag meenemen in deze ontwikkelingen en het effect van die ontwikkelingen voor Harderwijk.

Provinciale Regietafel (PRT)

Op 8 maart jl. is door de provincie Gelderland een bijeenkomst georganiseerd voor bestuurders en hun ambtelijk ondersteuners om de nieuwe vorm van de Provinciale Regietafel Asiel toe te lichten. Op 29 maart was er een webinar voor raadsleden over de inzet van de VNOG gedurende het afgelopen jaar. Daarmee loopt de provincie vooruit op de spreidingswet Asiel, binnen Gelderland is afgesproken dat reeds conform de beoogde werkwijze in de spreidingswet wordt gewerkt. Daar is voor gekozen om zo tijdig en goed mogelijk voorbereid te zijn op de voorziene hogere aantallen vluchtelingen en het gebrek aan opvangplekken bij COA.

Aan de zeven subregionale tafels is het de taak om met onderbouwde plannen te komen voor de COA-opvang. Vanuit het Rijk krijgen de provincies aantallen asielzoekers toegewezen. Binnen de provincie zijn die naar rato over de gemeenten verdeeld. Als de spreidingswet van kracht wordt, moet de provincie alle uitgewerkte plannen aanleveren. De minister kan in uiterste gevallen, bij ontoereikende planvorming, ingrijpen en gemeenten dwingen capaciteit te leveren.

Het wetsvoorstel (waarop zoals bekend veel kritiek bestaat) is recent naar de Tweede Kamer gestuurd en wordt in de komende maanden behandeld. Invoering zal niet voor 2024 aan de orde zijn. Er is nu dus nog geen wettelijk kader voor een bijdrage van iedere gemeente aan asielopvang. Het Rijk en het COA zijn nu nog afhankelijk af van het eigen initiatief van gemeenten. Door nu al van start te gaan met de PRT neemt Gelderland wel alvast die verantwoordelijkheid.

organisatie eenheid: Team Samenleving
behandeld door: M.J. Ahne
telefoonnummer: 0341 411 911
bijlage(n): 2

Havendam 56
Correspondentieadres:
Postbus 149
3840 AC Harderwijk
T 0341 411 911
E info@harderwijk.nl
W harderwijk.nl
B NL44 BNGH 0285 0033 13

De nieuwe spreidingswet sluit aan bij de inzet van burgemeester Van Schaik om te komen tot meer spreiding van verantwoordelijkheden over alle gemeenten. Hiertoe heeft de burgemeester ook meegewerkt aan COA masterclasses.

Harderwijk vormt samen met Elburg, Ermelo, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten en Zeewolde een subregionale tafel. Deze regiotafel is op 21 april voor het eerst bijeen geweest. Binnen de VNOG zijn er verder tafels rond Apeldoorn/Zutphen (Stedendriehoek) en Winterswijk (Achterhoek).

Oekraïners

Ruim een jaar na het begin van de oorlog in Oekraïne, is de opvang van de Oekraïense vluchtelingen langzamerhand in een volgende fase gekomen. Waar mogelijk geen crisisonderzoek meer, maar meer ingericht op de iets langere termijn en daardoor meer onderdeel wordend van de reguliere besluitvorming.

De VNOG is nog steeds verantwoordelijk voor de coördinatie/verdeling van de Oekraïense ontheemden over de gemeenten. Echter, vanwege de samenhang met de opvang van andere groepen vluchtelingen, zal ook dit onderwerp geregeld ter sprake komen aan de Provinciale Regietafels Asiel (PRT). Aan die PRT kwam tot nu alleen de opvang van asielzoekers aan bod. De taakstelling huisvesting statushouders en de gevolgen van de opvang van Oekraïners (bijvoorbeeld op zorg en onderwijs) komen daar nu bij. In Gelderland bestaat die uit vertegenwoordigers van zeven sub-regionale tafels, aangevuld met de GHOR, politie en COA. De PRT wordt voorgezeten door de Commissaris van de Koning in zijn functie als Rijksheer.

Op dit moment vindt in de gemeente Harderwijk opvang plaats van ontheemde Oekraïners, een deel bij particulieren en een deel in een gemeentelijke opvang locatie. Het aantal ontheemden bij particulieren is vrij constant en ligt rond de 40 personen. Daarnaast hebben we twee gemeentelijke opvanglocaties (pastorie Hierden en Sonnevank. In deze locaties is plaats voor circa 85 personen.

Voor een deel van de opvangplekken (46) in Sonnevank loopt het tijdelijke contract af op 1 juli 2023. Inmiddels is afgesproken dit contract te verlengen tot 1 september en lopen gesprekken over een langere verlenging. De overige opvangplekken in Sonnevank (24) betreft een contract voor onbepaalde tijd. Voor wat betreft de pastorie in Hierden wordt het tijdelijke contract niet verlengd en eindigt de opvang per 1 juli 2023. De bewoners zijn inmiddels vertrokken.

AZC Harderwijk

De landelijke druk op asielvoorzieningen zien we ook terug in de bezetting van het AZC Harderwijk. Vanuit het COA is aangegeven de landelijke bezetting van COA-opvangvoorzieningen eind maart rond de 53.000 ligt waarbij de verwachting is dat dit in 2023 doorgroeit naar 75.000 plekken. Het COA zal dan ook de buffercapaciteit, zoals afgesproken in de verlengde bestuursovereenkomst, in het geheel benutten.

Van de 800 plekken is een deel sinds januari 2022 in gebruik als noodopvang AMV-jongeren, 53 vaak kwetsbare jongeren worden binnen het AZC met eigen begeleiding opgevangen passend binnen de eerdere uitgangspunten. In de zomer van 2022 is besloten deze noodopvang met een jaar te verlengen. Landelijk zoekt het COA op dit moment nog naar ruim 4000 plekken voor dergelijke opvang.

Op 9 mei 2023 heeft het college op verzoek van het COA besloten de opvang van AMV-jongeren binnen de capaciteit van 800 plekken op het AZC Harderwijk gedurende de gehele looptijd van de bestuursovereenkomst mogelijk te maken. De opvang van de jongeren heeft het afgelopen jaar geen negatieve effecten gehad en stabiliteit in de opvang voor deze jongeren is van groot belang. Met het COA is afgesproken dat deze jongeren bij het bereiken van de leeftijd van 18 in het AZC Harderwijk geplaatst worden om zo stabiliteit te bieden voor deze jongeren. Ook kunnen zij dan gebruik blijven maken van het reeds opgebouwde netwerk en het onderwijs in Harderwijk.

Bij het verlengen van de bestuursovereenkomst in 2021 heeft uw raad een aantal aandachtspunten meegegeven. In de bijlage bij deze brief treft u informatie aan over de actualisatie van de nota veiligheidszorg en de jaarlijkse evaluatie naar het veiligheidsgevoel rond het AZC.

Onderwijs

Op dit moment wordt het basisschool onderwijs voor zowel kinderen op het AZC als Oekraïense kinderen verzorgd door AZS De Vlieger op het AZC. Het voortgezet onderwijs start met het ISK onderwijs wat door Landstede wordt verzorgd. Bij het ISK zien we dat er druk is op de beschikbare ruimte, het ISK heeft een regiofunctie en bedient ook jongeren uit opvang in de regio en binnenkort het AZC Zeewolde. Naast de beschikbare ruimte is het ook binnen het ISK lastig om voldoende gekwalificeerd personeel te vinden wat het steeds lastiger maakt om een volwaardig onderwijsprogramma aan te bieden.

Meedoen balies

Op het AZC bestaat de meedoenbalie, een plek waar met bewoners van het AZC gekeken wordt naar geschikte vormen van (vrijwilligers)werk en de contacten worden gelegd met organisaties en bedrijven in de Harderwijkse samenleving. Deze balies zijn in 34 AZC gemeenten in Nederland, zijn zeer succesvol maar nog steeds niet structureel gefinancierd. Recent heeft burgemeester Van Schaik hierover een brief gestuurd naar de vaste Kamercommissie SZW met een pleidooi om bij de voorjaarsnota hier structureel geld voor vrij te maken. Deze brief werd mede ondertekend door de overige 31 burgemeesters.

Tot slot, met uw griffie wordt op dit moment gekeken om u binnenkort in de commissie Beleid Algemeen nader te informeren over de regionale regietafels en de provinciale aanpak.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Harderwijk,

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the end.

de heer J.P. Wassens
secretaris

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized 'H' and 'S' followed by a long horizontal stroke.

de heer H.J. van Schaik
burgemeester